RECENZII ŞI PREZENTĂRI DE CĂRŢI

CRISTINA FRENŢIU, DELIA FRENŢIU, MARIANA ISTRATE, *Dizionario giuridico italiano-romeno. Dicţionar juridic român-italian*, Bucureşti, Editura Hamangiu, 2008, 214 + 202 p.

Cu adevărat bine-venită recenta propunere lexicografică a prestigioasei edituri bucureştene Hamangiu! Ne referim la micul (ca format) *Dicţionar juridic româno-italian / Dizionario giuridico italiano-romeno*, ieşit de sub teasc în primăvara acestui an.

Întrunind caracteristicile unor opere lexicale bilingve bazate, în principal, pe sinonimie, antonimie, frazeologie, lucrarea are calitatea de a fi lărgit sfera de interes general, dobândind în bună măsură şi aspectul unui dicţionar analogic, deoarece include numeroase vocabule ce nu fac parte strict din limbajul de specialitate, dar care au recurenţă notabilă în diverse speţe.

Credem că succesul unui asemenea demers editorial – cu accentuate conotaţii pragmatice – este sigur, republicarea în tiraje ulterioare impunându-se, atât spre a se împlini trebuinţele imediate ale breslei, cât şi spre a răspunde unor cerinţe legitime ale publicului larg din ambele arii lingvistice. Semnalăm în rândurile ce urmează câteva mici omisiuni, ce vor putea fi remediate la reeditările viitoare.

Ca în orice lucrare adresată multora, este imperios necesară marcarea accentelor negrafice, printr-un punct sub vocala tonică, în cuvinte ca: *apọlide*, *cẹlibe*, *intrọito*, *lẹdere*, *nọmade*, *nụbile*, *ọvvio*, *trạppola*, spre a face posibilă rostirea lor corectă, inteligibilă. Adăugarea în lucrare a câtorva expresii latineşti consacrate – precum *a priọri*, *a posteriọri*, *a fortiọri*, *ad lịbitum*, *post fạctum*, frecvent utilizate – ar servi mai cu seamă interesul nespecialiştilor, prin oferirea unor răspunsuri punctuale, în circumstanţe nu întotdeauna lesne de rezolvat, în absenţa unei biblioteci ştiinţifice bine utilate.

Nu în toate situaţiile, autoarele redau integral familia lexicală a unor termeni sectoriali, ca verbele *commissariare* (a conduce sub supraveghere), *derubare* (a deposeda), *fallire* (a da faliment; a da greş) sau ca substantivele *bullo* (huligan), *contesa* (dispută, litigiu), *giornalista* (ziarist). Se impun, credem, a fi inserate şi expresii frazeologice de tipul: *cạrcere minorịle* (închisoare pentru minori), *crọnaca giudiziaria* (cronică judiciară), *morte bianca* (moarte în accident de muncă), *usurpazione d'identità* (uzurpare de identitate). Exemplul din urmă denumeşte exact manipularea gravă căreia românii i-au fost victime fără vină, foarte recent. Cu rea-credinţă, unii jurnalişti (îndeosebi de televiziune) din Italia, România şi din alte state ale continentului au dezinformat opinia publică, prefăcându-se a nu cunoaşte deosebirea dintre conceptul de *cetăţenie* şi acela de *apartenenţă etnică*. Atribuind, adică, românilor tradiţia nomadismului şi delictele comise de nomazii de cetăţenie română, italiană (cazul Marko Ahmetovici) sau de altă sorginte.

Un merit preţios al dicţionarului este includerea unei ample liste de abrevieri a zeci de denumiri ale unor instituţii italiene, româneşti şi internaţionale, pe lângă obligatoriile sigle utilizate în cărţile de specialitate.

Autoarele se cuvin a fi elogiate cu toată sinceritatea. Sunt italienistele Mariana Istrate (doctor în Filologie) şi Delia Ioana Frenţiu, împreună cu judecătoarea Gabriela Cristina Frenţiu (doctor în Drept civil).

De semnalat şi eleganta prezentare grafică a volumului, în nota obişnuită a editurii Hamangiu.

VIORICA BĂLTEANU
Universitatea de Vest
Facultatea de Litere, Istorie şi Teologie
Timişoara, b-dul Vasile Pârvan, 4